

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 50/09-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. februára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť K. H., B., doc. RNDr. E. B., CSc., B., a Ing. A. C., B., zastúpených advokátom JUDr. F. V., B., ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 149/2007 z 30. júna 2008, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K. H., doc. RNDr. E. B., CSc., a Ing. A. C. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. septembra 2008 doručená sťažnosť K. H., B., doc. RNDr. E. B., CSc., B., a Ing. A. C., B. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. F. V., B., ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 149/2007 z 30. júna 2008.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že právni predchodcovia sťažovateľov sa návrhom podaným Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) 30. decembra 1999 domáhali určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam „vedeným v kat. území B., č. záp. 588, parc. č. 2156 v spojení s úpravou návrhu podaného dňa 28. 10. 2002, kde bol petit identifikovaný podľa vyhotoveného geometrického plánu zo dňa 07. 10. 2002 tak, že sú podielové spoluvlastníčky KN parc. č. 1936/35 - zastavané plochy o výmere 368 m², KN parc. č. 1936/36 - zastavané plochy o výmere 474 m², KN parc. č. 1936/37 - ostatné plochy o výmere 1 799 m²“. Skutkovým základom tejto žaloby bola skutočnosť, že Československý štát, zastúpený Stredoslovenským krajským národným výborom Banská Bystrica, ako právny predchodca žalovanej Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici (ďalej len „žalovaná“) mal nadobudnúť sporné nehnuteľnosti zmluvou z 25. októbra 1977 v rozpore s prejavmi účastníkov zmluvy na strane predávajúcich, z dôvodu údajného „sfalšovania“ tejto zmluvy. Podľa tvrdenia sťažovateľov zásadné chyby v menách, vymyslených číslach občianskych preukazov a sfalšovaných podpisoch svedčia o tom, že právny predchodca žalovanej nemohol nehnuteľnosti nadobudnúť, lebo chýbal prejav vôle predávajúcich ako atribút riadneho uzatvorenia zmluvy.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 12 C 162/00 z 10. septembra 2003 návrhu právnych predchodcov sťažovateľov v celom rozsahu vyhovel.

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom sp. zn. 13 Co 47/2004 z 18. mája 2004 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu zamietol, pretože dospel k záveru, že žalobkyne neuniesli dôkazné bremeno tvrdenia, že štát bol neoprávneným držiteľom.

Najvyšší súd na dovolanie sťažovateľov rozsudkom sp. zn. 3 Cdo 185/2004 z 26. mája 2005 zrušil rozsudok odvolacieho súdu z procesných dôvodov a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd v poradí druhým rozsudkom sp. zn. 13 Co 161/2005 zo 4. októbra 2005 opätovne rozhodol tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol.

Najvyšší súd na dovolanie sťažovateľov rozsudkom sp. zn. 4 Cdo 277/2005 z 27. septembra 2006 rozsudok odvolacieho súdu opätovne zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie „z iných procesných dôvodov“, pričom „meritom veci sa nezaoberal“.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 13 Co 201/2006 zo 17. apríla 2007 (v poradí tretím) rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol a „prevzal argumenty predchádzajúcich odvolacích rozhodnutí“.

O ostatnom dovolaní sťažovateľov najvyšší súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 5 Cdo 149/2007 z 30. júna 2008 tak, že ho ako nedôvodné odmietol.

Podľa tvrdenia sťažovateľov *«Ak predpokladom oprávnenej držby je vždy dobromyseľnosť so zreteľom na všetky okolnosti o tom, že držiteľovi vec alebo právo patrí, tak práve skúmanie týchto „všetkých okolností“ je tou skutočnosťou, ktorá skúmaná odvolacím súdom nebola. Faktom je, že skutkovo žalovaný nepreukázal ani jeden dôvod, pre ktorý by mohlo byť posudzované, že je dobromyseľný, a to či už na svojom začiatku, alebo v priebehu držby, lebo titul neexistoval... Do akej miery mohol byť žalovaný dobromyseľný, ak právny úkon, ktorý on vyhotovil v písomnej listine obsahuje také množstvo nesprávností, chýb a omylov, že je nemožné, ak zmluvu spisoval, že by sa ich dopustil bez toho, aby o nich nevedel. Práve tieto okolnosti majú vzťah a vplyv na posudzovanie oprávnenej držby.»*

Sťažovatelia v dovolaní nespochybňovali správnosť skutkových zistení odvolacieho súdu, lebo tento podľa nich skutkové zistenia prvostupňového súdu len prevzal a iné dokazovanie nevykonal, ale namietali jedine otázku správnosti právneho posúdenia veci dovolacím súdom.

V tejto súvislosti sťažovatelia poukázali na to, že dobromyseľnosť nemohla byť vyvodzovaná z listiny, ktorá bola sfalšovaná a vyhotovená kupujúcim a o ktorej sa žalobcovia ako vlastníci dozvedeli v súvislosti s inými zisťovaniami tesne pred podaním žaloby. Podľa sťažovateľov námietka dovolacieho súdu, že oprávnená držba bola nimi spochybňovaná až súdnym konaním 7. septembra 1992, keď už k 1. januáru 1992 žalovaná predmetné nehnuteľnosti vydržala, je nesprávna preto, lebo skôr žaloba podaná byť nemohla, keďže takéto zistenia predávajúcim neboli známe. Ako uviedli sťažovatelia, *„išlo o náhodu, že sa o existencii sfalšovanej zmluvy navyše štátom dozvedeli a bez zbytočného odkladu podali žalobu. Táto úvaha by bola správna len vtedy, keby z nej vyplývalo, že účastníkmi konkrétneho úkonu boli predávajúci a neurobili nič na to, aby namietali zmluvu, ktorá síce vznikla, ale ju z konkrétnych dôvodov spochybnili. V nami prejednávanom prípade zmluva nevznikla a objektívne skutkovo vzniknúť nemohla, ide o neexistujúci úkon (non negotium).“*.

Sťažovatelia sa nestotožňujú s právnym záverom najvyššieho súdu, podľa ktorého právne posúdenie veci odvolacím súdom je správne, jeho závery nevybočili z medzí hľadísk ustanovených zákonom a sú aj v súlade s pravidlami logického uvažovania. Podľa sťažovateľov *«boli sme takto „špekulatívnym“ a mimoriadne formálnym uvažovaním poškodení bez toho, aby sme sa v reálnom čase dozvedeli o zbavení vlastníctva, a to využitím konštrukcie a nesprávnej aplikácie inštitútu „oprávnenej držby“ s následným dôsledkom uplatneného práva vydržania. Týmto došlo k porušeniu základného práva vlastníť majetok a základné právo na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, ktorého ochrany sme sa v oprávnenej dôvere v súdy obracali.»*

Takýmto postupom dovolacieho súdu (arbitrárnym posudzovaním veci) bolo podľa sťažovateľov porušené aj ich právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keď im tento štátny orgán neposkytol zákonnú ochranu zodpovedajúcim spôsobom.

Sťažnosťou sa sťažovatelia domáhali, aby ústavný súd rozhodol, že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 149/2007 z 30. júna 2008 boli porušené ich základné práva

podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zrušil rozsudok najvyššieho súdu z 30. júna 2008 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal im úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané nikým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú

sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05, II. ÚS 132/06).

Sťažovatelia sa sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre vychádza z toho, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany vyjadreným v čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. II. ÚS 71/97), a preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť.

Článok 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (IV. ÚS 115/07).

V súvislosti s predmetom sťažnosti sťažovateľov ústavný súd považoval za potrebné poukázať na svoju stabilizovanú judikatúru vychádzajúcu z jeho ústavného postavenia, podľa ktorej pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 1/03, I. ÚS 226/03).

Vykladať a aplikovať zákony je v právomoci všeobecných súdov. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (I. ÚS 19/02, I. ÚS 226/03, I. ÚS 50/04).

Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené právne závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, alebo z ústavného hľadiska inak neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. III. ÚS 180/02, IV. ÚS 1/02).

Ústavnému súdu prislúcha posúdiť, či konanie pred všeobecným súdom bolo vo svojej komplexnosti spravodlivé a či v ňom boli rešpektované princípy zakotvené v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, ako aj zásady vyjadrené v čl. 6 dohovoru.

Ústavný súd zároveň vo svojej ustálenej judikatúre zdôrazňuje, že právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamená právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Neúspech v súdnom konaní nemožno považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 67/06).

Z uvedených zásad vychádzal ústavný súd aj pri preskúmaní sťažnosti sťažovateľov.

Z obsahu sťažnosti a z priloženého rozhodnutia najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že vo veci, v ktorej sťažovatelia namietajú porušenie označených práv, krajský súd v poradí tretím rozsudkom sp. zn. 13 Co 201/2006 zo 17. apríla 2007 zmenil rozsudok okresného súdu sp. zn. 12 C 162/2000 z 10. septembra 2003 tak, že žalobu sťažovateľov o určenie vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam zamietol. Na rozdiel od súdu prvého stupňa bol toho názoru, že pre nadobudnutie vlastníctva vydržaním nie je rozhodujúce, či ide o neplatný právny úkon alebo o non negotium (úkon, ktorý ako kúpna zmluva vôbec nevznikol). Za rozhodujúcu považoval okolnosť, kto (ktorá strana zmluvy) neplatnosť právneho úkonu spôsobil. Ak to bol kupujúci, potom nemohol byť dobromyseľným držiteľom a nemohol nadobudnúť vlastníctvo vydržaním k 1. januáru 1992 (§ 872 ods. 6 Občianskeho zákonníka). Keďže v konaní nebolo preukázané, že žalovaná spôsobila sfaľšovanie podpisov predávajúcich na kúpnej zmluve (v tomto smere sťažovatelia ako žalobcovia neunesli dôkazné bremeno), krajský súd bol toho názoru, že držba žalovanej bola oprávnená, a preto mohla nadobudnúť vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam vydržaním.

O dovolaní sťažovateľov rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 5 Cdo 149/2007 z 30. júna 2008 tak, že ho ako nedôvodné zamietol.

Zo sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľov s právnym názorom dovolacieho súdu, teda s jeho interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka (o oprávnenej držbe, vydržaní ako originálnom spôsobe nadobudnutia vlastníckeho práva).

Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku okrem iného uviedol:

„V zmysle § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutel'nosť, a po

dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Takto nie je možné nadobudnúť vlastníctvo k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva, alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb.

Podľa § 868 Občianskeho zákonníka, ak nebolo ďalej uvedené inak, riadia sa ustanoveniami Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 509/1991 Zb. i právne vzťahy, ktoré vznikli pred 1. 1. 1992, vznik týchto právnych vzťahov, ako i nároky, ktoré z nich vznikli, sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

V zmysle § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Z textu zákona je zrejmé, že vlastnícke právo nadobudne vydržaním osoba, ktorá kedykoľvek po 1. 1. 1992 splnila podmienky uvedené v § 134 Občianskeho zákonníka, naopak nie je možné vyvodiť, že by sa nemohlo takto prihliadať k dobe, po ktorú mal oprávnený držiteľ pozemok v držbe pred 1. 1. 1992.

Vlastníkom nehnuteľností sa tak od 1. 1. 1992 mohol stať i štát, pokiaľ mal nehnuteľnosť v oprávnenej držbe nepretržite po dobu desať rokov, a to i v prípade, že sa stal oprávneným držiteľom pred 1. 1. 1992. Do vydržacej doby je potrebné započítať i dobu oprávnenej držby, vykonávanej pred týmto dňom. Oprávnenú držbu si môže započítať i jeho právny nástupca.

... Držba je faktický stav, pri ktorom má držiteľ vec vo svojej moci, užíva túto vec a požíva plody a úžitky z tejto veci, disponuje ňou, prípadne vykonáva činnosť, ktorá pripúšťa trvalý alebo opätovný výkon. Tento objektívny stav je doplnený aj subjektívnym presvedčením držiteľa, že vec, s ktorou nakladá, alebo právo, ktoré vykonáva, mu patrí. V takomto prípade možno hovoriť o oprávnenej držbe, ktorá sa od neoprávnenej držby odlišuje práve subjektívnym stavom existujúcim v psychike držiteľa, a to jeho dobromyseľnosťou v tom, že mu vec alebo právo vskutku patrí. Oprávnená, a teda chránená držba je výlučne takým faktickým stavom, pri ktorom sú súčasne splnené oba pojmové znaky. Súčasne však musí existovať úkon, ktorým bola vec držiteľovi fakticky odovzdaná do užívania. Na záver o tom, že držiteľ nakladá s vecou ako so svojou, sa nevyžaduje zmluva ani rozhodnutie štátneho orgánu. V každom prípade nemožno úplne určiť, či je držba oprávnená alebo neoprávnená. Tieto pochybnosti hmotnoprávne rieši ustanovenie

o vyvrátiteľnej právnej domnienke, že v pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená. Opodstatnenosť tejto právnej domnienky vychádza z poznatku, že dôkaz o stave mysle držiteľa sa utvára len nepriamo, úsudkom z iných dôkazov, a z hľadiska procesného dokazovania je preto v prípade pochybnosti vhodnejšie vychádzať z dobromyseľnosti držiteľa a dôkazné bremeno preniesť na toho, kto namieta voči oprávnenosti držby. Dobromyseľnosť je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, keď si napríklad prisvojuje určitú vec. Ide teda o psychický stav, o vnútorné presvedčenie subjektu, ktoré samo osebe nemôže byť predmetom dokazovania. Predmetom dokazovania môžu byť skutočnosti vonkajšieho sveta, prostredníctvom ktorých sa vnútorné presvedčenie prejavuje navonok, teda okolnosti, z ktorých možno vyvodiť presvedčenie nadobúdateľa o dobromyseľnosti, že mu vec patrí.

V predmetnej veci sa dovolací súd stotožňuje so záverom odvolacieho súdu, že nebolo preukázané také úmyselné konanie nadobúdateľa, ktoré by priamo vylučovalo záver o jeho dobromyseľnosti z hľadiska objektívnych okolností a dĺžky doby, počas ktorej nehnuteľnosti nerušene držal. Právny predchodca žalovanej nadobudol zmluvou nehnuteľnosti v roku 1977 a od tohto času ich užíval ako vlastník, pričom žalobcovia uplatnili svoje vlastnícke práva až podaním žaloby. V tomto smere je jeho záver o dôvodnosti aplikácie § 130 ods. 1, veta druhá Občianskeho zákonníka v prospech žalovanej, ako oprávnenej držiteľky, správny. Na rozdiel od preukazovania vlastníctva nie je potrebné, aby nadobúdateľ preukazoval platný právny dôvod nadobudnutia - riadny prechod vlastníctva, ale len okolnosti svedčiace o poctivosti nadobudnutia, v tom je základný rozdiel medzi ochranou vlastníctva a ochranou držby. V predmetnej veci je zrejmé, že právny predchodca žalovanej vstúpil do držby na základe kúpnej zmluvy, ktorej platnosť bola spochybnená až následným súdnym konaním, ktoré bolo začaté 7. 9. 1992, kedy už k 1. 1. 1992 predmetné nehnuteľnosti vydržal. V tomto smere z objektívnych okolností možno vyvodiť, že pri začatí držby, v ktorej po celú dobu vydržania nerušene pokračoval, bol dobromyseľný, pretože v konaní nebol preukázaný opak.“

Podľa názoru ústavného súdu právny názor najvyššieho súdu vo veci preskúmania napadnutého rozsudku odvolacieho súdu zo 17. apríla 2007 v rozsahu vymedzenom

v dovolaní sťažovateľov nie je arbitrárny a je zdôvodnený dostatočným spôsobom. Preto ho ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný.

Bolo nepochybne v právomoci najvyššieho súdu príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka (o zákonných predpokladoch vydržania nehnuteľnosti) vyložiť. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil a uviedol skutkové zistenia, o ktoré oprel svoje rozhodnutie, akými úvahami sa pri tom spravoval, ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 130 ods. 1 a § 134 ods. 1), podľa ktorých zistený skutkový stav posúdil.

Podľa názoru ústavného súdu právny záver najvyššieho súdu, že na rozdiel od preukazovania vlastníctva nie je potrebné pri preukazovaní oprávnenej držby, aby nadobúdateľ preukazoval platný právny dôvod nadobudnutia vlastníctva, ale len okolnosti preukazujúce dobromyseľnosť nadobúdateľa (bona fidae), nemožno považovať za svojvoľný alebo zjavne neodôvodnený. Práve v dôsledku dobromyseľnosti držby (ktorej spochybnenie voči žalovanej sťažovateľa v konaní nepreukázali) dospel dovolací súd v otázke vydržania k záveru, že zo strany žalovanej boli naplnené podmienky tohto spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd zastáva názor, že medzi odôvodnením napadnutého rozsudku najvyššieho súdu z 30. júna 2008 a namietaným porušením základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká spojitosť, ktorá by umožňovala vysloviť ich porušenie po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ju po predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vo vzťahu k namietanému čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd uvádza, že porušenie práva priznaného týmto článkom nemôže samo osebe nastať rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc (I. ÚS 44/03). Inak povedané, o prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo

základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07), čo sa v danom prípade podľa názoru ústavného súdu nestalo.

Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú odmietnuť.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľov bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už nezaoberal ich ďalšími návrhmi.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. februára 2009